

Аналіз результатів виступів країн-учасниць World Championships з дзюдо 2009-2019 рр.

Бойченко Н.В.

Харківська державна академія фізичної культури

Анотація. В статті проаналізовано результати виступів країн-учасниць World Championships з дзюдо 2009-2019 рр. Встановлено, що World Championships приймає велику кількість спортсменів з різних країн світу (729 учасників). Ці змагання дають можливість спортсмену отримати найвищу кількість рейтингових балів при великій конкуренції. Явним лідером World Championships протягом 10 років є Японія, яка з 2009 року отримувала перше загальнокомандне місце.

Ключові слова: дзюдо; змагання; медальний залік; учасники; країни-учасниці; результати виступів; рейтинг.

Вступ. Аналіз виступів спортсменів дає можливість не тільки оцінити результати, але і окреслити перспективи подальших напрямків роботи зі спортсменами, дати прогнози на наступні змагання, виявити тенденції розвитку дзюдо в країні та світі. Прогнозування на основі результату виступів в поєднанні з результатами різних видів підготовленості спортсмена, його антропометричних даних дозволить більш ефективно організувати процес підготовки до головних змагань.

Більш детально вивченням та аналізом результатів виступів спортсменів займались у вільній та греко-римській боротьбі. Так, був здійснений аналіз результатів борців різних країн на чемпіонаті світу, чемпіонаті Європи та Олімпійських іграх з вільної боротьби (Шандригось, 2018; Шандригось, & Мицкан, 2014; Шандригось, Яременко, & Первачук, 2018). Проаналізовано виступи збірної команди України з греко-римської боротьби на провідних міжнародних змаганнях (Палатний, 2018; Тропин, Латышев, Бойченко, Кожанова, & Мозолюк, 2020).

В дзюдо був здійснений аналіз медального заліку висококваліфікованих дзюдоїсток легких вагових категорій (Бойченко, Чертов, Пирог, & Алексеев, 2020). Проаналізовано виступи українських дзюдоїстів на XXVII Іграх у Сіднеї (Матвеев, 2000).

Аналізуючи вищеописане, можна зробити висновок, що проблема вивчення результатів виступів збірних команд на змаганнях з дзюдо не достатньо розкрита, тому обраний напрямок дослідження є досить актуальним.

Зв'язок дослідження з науковими чи практичними завданнями, планами, програмами. Дослідження проводилося відповідно до теми науково-дослідної роботи Харківської державної академії фізичної культури «Психо-сенсорна регуляція рухової діяльності спортсменів ситуативних видів спорту»

(номер державної реєстрації 0116U008943).

Мета дослідження: проаналізувати результати виступів країн-учасниць World Championships з дзюдо 2009-2019 рр.

Матеріал і методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури, інформації в джерелах Інтернету; аналіз офіційних протоколів змагань; методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Проаналізовані результати виступів країн-учасниць World Championships з дзюдо 2009-2019 рр. Вихідні дані виступів взяті з офіційного сайту міжнародної федерації дзюдо «International Judo Federation» (IJF.org). За здобуття 1-го місця на World Championships зараховується 2000 (100 %) балів в рейтинг спортсмена, 2-го – 1400 балів (100 %), 3-го – 1000 (100 %) (eju.net).

Аналіз кількості країн-учасниць та учасників, що приймали участь у World Championships з дзюдо 2009-2019 рр. показав, що в середньому на даних стартах приймають участь спортсмени з 5 континентів, середня кількість країн-учасниць змагань – 120, середня кількість учасників – 729 (чоловіки – 443; жінки – 286). Таким чином, призове місце у World Championships дасть спортсмену найвищі рейтингові бали при великій конкуренції.

Таблиця 1

**Аналіз кількості учасників World Championships
з дзюдо 2009-2019 рр.**

Кількість учасників	World Championships									Σ
	Токуо 2019	Баку 2018	Будапешт 2017	Астана 2015	Челябінськ 2014	Ріо де Жанейро 2013	Париж 2011	Токуо 2010	Роттердам 2009	
Континенти	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5
Країни-учасники	143	124	126	120	110	121	131	112	97	120
Учасники чоловіки	502	458	439	426	386	415	510	518	330	443
Учасники жінки	326	297	289	297	251	257	354	294	208	286
Загальна кількість учасників	828	755	728	723	637	672	864	812	538	729

Результати медального заліку (враховувались 1-3 місця) країн-учасниць World Championships показав, що лідерами змагань є такі країни як Японія, Франція, Республіка Корея (табл. 2). Явними лідерами є Японія та Франція, які на всіх стартах з 2009 по 2019 рр. були призерами. При чому, Японія протягом 10 років отримувала перше загальнокомандне місце.

Таблиця 2

**Результати медального заліку країн-учасниць World Championships
з дзюдо 2009-2019 рр.**

Країна	Результат медального заліку (1-3 місця)								
	Токуо 2019	Ваку 2018	Budapest 2017	Astana 2015	Chelyabinsk 2014	Rio de Janeiro 2013	Paris 2011	Токуо 2010	Rotterdam 2009
Японія	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Франція	2	3	2	2	2	2	2	2	3
Республіка Корея		2		3				3	2
Куба					3	3			
Португалія	3								
Монголія			3						
Китай							3		

Якісний склад медального заліку країн-учасниць World Championships 2009-2019 рр. представлений в таблиці 3. Так, Японія за цей час здобула 114 медалей: 47 золотих, 33 срібних, 34 бронзових. Франція – 44 медалі: 21 золоту, 5 срібних, 18 бронзових. Очевидно, що лідером є Японія, яка з явним відривом протягом багатьох років очолює світовий рейтинг.

Таблиця 3

**Якісний склад медального заліку країн-учасниць
World Championships з дзюдо 2009-2019 рр.**

Країна	Кількість медалей за 2009-2019 рр.			Загальна кількість
	золото	срібло	бронза	
Японія	47	33	34	114
Франція	21	5	18	44
Республіка Корея	7	0	8	15
Куба	3	1	2	6
Монголія	1	1	4	6
Португалія	1	1	0	2
Китай	1	1	0	2

Встановлено, що World Championships приймає велику кількість спортсменів з різних країн світу (729 учасників). Ці змагання дають можливість спортсмену отримати найвищу кількість рейтингових балів при великій конкуренції.

Явним лідером World Championships протягом 10 років є Японія, яка з 2009 року отримувала перше загальнокомандне місце (114 медалей: 47 золотих, 33 срібних, 34 бронзових).

Література:

- Бойченко, Н. В., Чертов, І. І., Пирог, Ю. А., & Алексеев, А. Ф. (2020). Аналіз показників змагальної діяльності висококваліфікованих дзюдоїсток легких вагових категорій. *Єдиноборства*, 4-12.
- Матвеев, С. Ф. (2000). *Аналіз виступу українських дзюдоїстів на XXVII Іграх у Сіднеї та організаційно-педагогічні перспективи розвитку дзюдо у наступному олімпійському циклі*. Методичні рекомендації для тренерів. ДНДІФКіС, Київ.
- Палатний, А. Л. (2018). Результативність виступів борців греко-римського стилю збірних команд України різних вікових груп на провідних міжнародних змаганнях. *Український журнал медицини, біології та спорту*, 3, № 7, 289-296.
- Тропин, Ю. Н., Латышев, Н. В., Бойченко, Н. В., Кожанова, О. С., & Мозолюк, А. В. (2020). Аналіз виступлений сборной команды Украины по греко-римской борьбе. *Український журнал медицини, біології та спорту*, 5, № 3 (25), 492-497.
- Шандригось, В. І. (2018). Аналіз результатів борців різних країн на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років. *Єдиноборства*, 3(9), 86-96.
- Шандригось, В. А., & Мицкан, Б. М. (2014). Аналіз досягнень країн-учасниць на Олімпійських іграх з вільної боротьби. *Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура*, (19), 22-26.
- Шандригось, В. І., Яременко, В. В., & Первачук, Р. В. (2018). Аналіз виступів борців різних країн на чемпіонаті Європи 2018 року з вільної боротьби серед чоловіків. *Єдиноборства*, 4(10), 80-90.
- European Judo Union [Internet]. eju.net [cited 29 July 2020]. Available from: <https://attachments.eju.net/IJF%20Senior%20World%20Ranking%20List.pdf>
- International Judo Federation [Internet]. IJF.org [cited 29 July 2020]. Available from: https://www.ijf.org/calendar?year=2019&age=world_tour&type=all

Відомості про автора:

Бойченко Наталя Валентинівна –

кандидат наук з ФВ та С, доцент, доцент кафедри єдиноборств, МСУ з дзюдо

<http://orcid.org/0000-0003-4821-5900>

E-mail: natalya-meg@ukr.net

Харківська державна академія фізичної культури

Надійшла до редакції 01.12.2020 р.